

Budapest Főváros VIII. Kerület Józsefvárosi Önkormányzat

Napraforgó Egyesített Óvoda

OM azonosító: 034 388

✉ 1084 Bp. Tolnai Lajos u. 7-9. ☎: 210-0086; fax.: 210-0086

E-mail: egyesített.jvovoda@gmail.com www.tolnai-ovoda.hu

A NEÓ Pedagógiai Programjának Pedagógiai Programjának kiegészítése

a Szivárvány Tagóvoda
sajátos arculatával.

Készítette:

Lauter Péterné
közreműködésével az intézmény
nevelőtestülete

Pedagógiai programrész elnevezése: **Epochális rendszerű pedagógiai program**

I. HELYZETKÉP

Óvodánk a Napraforgó Egyesített Óvoda egyik négy csoportos tagintézménye. Megközelíthető a hármaskör Klinikák megállójától, vagy a 9-es autóbusszal a Koszorú utcai megállótól.

Csoportszobáink esztétikusak, jól felszereltek. Udvaraink, bár nem nagyok, sokféle mozgásos tevékenység feltételeit biztosítják. Gumitéglá burkolatuk ideális lehetőséget adnak minden évszakban a szabadtéri játékokhoz. Szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hiszen az óvoda közelében található a kerület tüdejeként ismert Fűvész kert és a szomszédságában működő dísznövény és fiskola (Silvanus). Az Orczy kert minden évszakban lehetőséget nyújt megfigyelésekre, tapasztalatszerzésekre, sétákra.

A több, mint 100 éves épületben 4 csoportnyi gyermekkel működünk. Évente kb. 90 fő óvodáskorú gyermeket látunk el. Az engedélyezett gyermek létszám: 104 fő.

Óvodánkban 8 óvodapedagógus és 1 fejlesztőpedagógus dolgozik, a közvetlen nevelőmunkát 1 pedagógiai asszisztens és 4 szakképzett, kedves, odafigyelő dadus néni segíti. Óvodai csoportjaink egyes összetételűek, így különböző életkorú gyerekeket nevelünk együtt.

Pedagógusaink jól képzettek rendelkeznek különböző tanfolyamokon megszerzett tanúsítványokkal (AYRES, Sindelar, kooperatív, inkluzív pedagógiai módszerek, kompetencia alapú szemléletmód, fejlesztőpedagógia).

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek jól érezzék magukat, ehhez stabil szokásrendszert alakítunk ki. Folyamatosan jó kapcsolatra törekszünk a szülőkkel: nyitottak vagyunk. A szülők bármikor betekintést nyerhetnek óvodánk életébe. Óvodai nevelésünk családias, érzelmi biztonságot nyújtó, élményekben, tapasztalatokban és tevékenységekben gazdag. A gyermek egyéni sajátosságait, kiemelten a sajátos nevelési igényű, valamint hátrányos helyzetű és tehetséges gyermekek igényeit messzemenően szem előtt tartjuk.

Az epochális/szakaszos/ rendszerű óvodai nevelési programot választottuk helyi programunknak, melynek lényege, hogy az ismereteket nem tagoljuk szét, a matematika és környezetismereti ciklusok 3-4 hetente váltják egymást. Naponta biztosítjuk az ábrázolás feltételeit, a gyertyagyújtást követően verset vagy mesét hallgathatnak, ének–zene tevékenységben vehetnek részt a gyerekek. A mozgásfejlesztésre, az egészséges életmód alakítására is nagy hangsúlyt fektetünk.

II. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Minden gyermek maga a csoda, mással nem helyettesíthető, egyedi. Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, szeretetteljes és befogadó, mely a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára a magas színvonalú és szeretetteljes nevelést, törekedve hátrányainak csökkentésére, ugyanakkor nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

A Szivárvány Tagóvoda minden kisgyermek és felnőtt számára biztonságos, esztétikus, derűs, harmóniát nyújtó intézmény. Mi, az intézményben dolgozó felnőttek közös értékrend mentén alakítjuk ki pedagógiai tevékenységrendszerünket, a tárgyi környezetet, amely biztosítja a gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.

Óvodánkban a gyermekek érdeke mindenek felett áll.

* A gyermeket, mint fejlődő személyiséget- szeretetteljes gondoskodás, és különleges védelem illeti meg.

- * Nevelési gyakorlatunk, és annak teljes eszközrendszere a gyermek emberi méltóságát, jogainak biztosítását szem előtt tartja.
- * Fontosnak tartjuk a gyermekközpontú nyugodt, otthonos légkör megteremtését.
- * Érvényesítjük a gyermek mindenek felett álló érdekét.
- * Pedagógiai módszereink a gyermeki személyiséghez igazodnak, gondoskodva a szükségletek kielégítéséről.

III. AZ ÓVODA CÉLJAI FELADATAI

Pedagógiai célunk - az óvodai nevelés alapelveihez igazodva- az, hogy óvodásaink sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását, a hátrányok csökkentését elősegítsük, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

Kreatív, megfelelő önértékelő képességgel és reális önbizalommal bíró gyermekeket neveljünk, akik rendelkeznek olyan készségekkel, képességekkel, személyiségjegyekkel, amelyek alkalmassá teszik őket az iskolai élet megkezdésére. Közös céljaink megvalósítása érdekében számítunk a szülők aktív együttműködésére is.

Óvodai nevelésünk **feladata** az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

Az egészséges életmód alakítása

- * A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, egészségfejlesztő mozgásigényének kielégítése.
- * A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- * A gyermekek testi képességének fejlesztése.
- * A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- * Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- * A gyermek fejlődéséhez, és fejlesztéséhez szükséges egészséges, és biztonságos környezet biztosítása.
- * A környezet védelméhez, és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- * Hiteles, követésre méltó, modell értékű felnőtt viselkedési minta nyújtása (pl. személyi és környezet higiénia, pozitív személyiségjegyek, egészséges életvitel, kulturált beszéd és viselkedés stílus, stb.).

Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

- * A közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása.
- * A gyermek erkölcsi tulajdonságainak megalapozása (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség).
- * A gyermek akaratának megalapozása (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának).

- * A szokás- és normarendszerének megalapozása: a szokások gyakorlásához szükséges tevékenységi és értékelési rendszer, interakciós kultúra biztosítása elengedhetetlen feltétel az értékrend megalapozása érdekében.

Az anyanyelv, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladatunk.

- * A gyermekek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságára, valamint meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítjuk a gyermeknek a változatos tevékenységet, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhethet az őt körülvevő társadalmi környezetről.
- * Az érzelmi alapigények biztosításával – biztonságérzet, szeretetérzet, védettségérzet – segítjük a gyermekeket abban, hogy érzésüket, gondolataikat szóban, mozgással vagy képi eszközökkel szabadon kifejezhessék.
- * Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezetet biztosítunk.

IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

1. Szokás- és normarendszer

A gyermek egészséges, tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a heti rend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

Az óvodai élet, a nevelés keretét a napirend adja. A jól szervezett, de rugalmas keret a gyerekek kiegyensúlyozott életritmusának, biztonságérzetének a záloga. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot jelentenek a gyerekeknek.

A napirend kialakításánál a következőkre figyelünk:

- * Igazodjon a 3-7 éves korosztály életkori sajátosságaihoz, egyéni szükségleteihez, tekintettel a helyi szokásokra, igényekre.
- * Igazodjon a különböző tevékenységekhez-, alakuljanak ki a tevékenységek közötti harmonikus arányok.
- * Növekedjen a játékidő – a játék kitüntetett szerepét hangsúlyozzuk.
- * Megfelelő keretet adjon az epochális tanulási rendszernek.

2. Ünnepek

Gyermekeinkkel közösen megünnepeljük a Mikulás-, húsvét ünnepét, mókás programot szervezünk farsangra, gyermeknapra, felköszöntjük az születésnapjukat ünneplőket, anyák napján az édesanyákat, mamákat, és év végén elbúcsúztatjuk a ballagó nagycsoportosokat. Megemlékezünk nemzeti ünnepünkön március 15.-éről, minden csoportban az életkori és fejlettségi szintnek megfelelően, és a környezet-, és természetvédelem jeles napjairól.

Míndezek erősítik az együvé tartozás érzésének kialakulását, a gyerekek, a csoportok átélhetik az alkalomra, ünnepre való készülődés izgalmát.

3. Az óvoda kapcsolata

Óvodásaink egy része a környező iskolákba iratkozik be. Szoros kapcsolatot ápolunk a Német utcai iskolával, ahova minden évben ellátogatunk nagycsoportosainkkal. Itt matematika, testnevelés órákon vehetünk részt. A Vasas Művelődési házban a Molnár Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola diákjai előadásainak vagyunk állandó vendégei. A Losonci Téri iskola Ovis olimpiáján rendszeresen részt veszünk, többször értünk el szép helyezéseket.

Óvodánkon belül évente 3-4 alkalommal hívunk meg színvonalas előadóművészeket, kedvenceink a Portéka Színpad, és Mikola Péter.

Minden év elején külön programokat hirdetünk meg. A gyermekek és a szülők a pedagógusok javaslatára, az alábbi foglalkozások közül választhatnak: kézműves foglalkozás, gyermektánc, játékos ismerkedés az angol nyelvvel. Igény szerint katolikus és református hitoktatásra adunk lehetőséget. Minden hónapban játszódélutánra, kézműves foglalkozásra invitáljuk a szülőket, testvéreket.

Gyakran sétálunk, fő úti célunk a Fűvészkert, Orczy- kert, a Silvanus faiskola, a környező játszóterek. Minden lehetőséget megragadunk, hogy még több élménnyel gazdagíthassuk gyermekeinket. (színházlátogatás, tűzoltóság látogatása, rendőrnapon, és egyéb kerületben szervezett aktuális rendezvényeken)

V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

* A párhuzamosan zajló tevékenységek közül a **játék** az alaptevékenység. A tevékenységben megvalósuló tanulás szervezése, a tanulás maga nem zavarhatja az elmélyülten játszókat, de a játszóknak sem zavarhatja a nyugodt tanulást. Minden gyerek azt a tevékenységet végzi háborítatlanul, amelyet önként, önmaga választott.

Együtt játszás a gyerekekkel: az óvodapedagógus irányító, segítő, ötletadó szerepe mindig a játszóknak igényeihez igazodik. Személyét a tudatosan megengedő, elfogadó, biztonságot és bizalmat adó, segítő, támogató jelenlét - pedagógiai optimizmus jellemzi. A gyermekek szabad játékába csak szükséges esetekben avatkozunk bele (pl. veszélyessé váló agresszív játék).

* A **tanulási** tevékenység szervezése epochákban történik - környezetismeret, környezetvédelem, munka, illem és matematikai jellegű tapasztalatszerzés epochák vannak, melyek helyét és idejét a tanévben az aktualitás (pl. évszak) határozza meg.

* A **verseléssel-, meséléssel** célunk a gyermekek érzelmi, etikai fejlődésének biztosítása, a pozitív személyiségjegyek megalapozása. Érthető, kifejező, hatásos és meggyőző beszédkészség kialakítása. A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermekeknek érzéki-érzelmi élményeket adnak.

* Az **ének, a zene** fontos szerepet tölt be életünkben. Nélküle sivárabb, egyhangúbb, szürkébb lenne a világ. A dal, a zene nemcsak megszépíti, megszínesíti a hétköznapokat, hanem lehetőséget is ad az érzelmek intenzív kiélésére, olyanra, amilyenre a hétköznapokban nincs lehetőség. A zene fogékonnyá tesz a „szép” befogadására, ösztönöz a „szép” létrehozására.

* Az **ábrázolás**, a rajzolás, festés, mintázás, kézi munka az önmegvalósítás, önkifejezés eszköze. Célunk a gyermeki alkotó – alakító tevékenység feltételeinek megteremtése. A gyermek ízlésének, alkotó- befogadó képességének, fantáziájának, kreativitásának kibontakoztatása.

* A **mozgásos** játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a

helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

* A **munka** – mint közösségért végzett tevékenység – segíti a társas kapcsolatok, a felelősségérzet alakítását, mások munkájának megbecsülését, ezáltal az erkölcsi tulajdonságok fejlesztését.

VI. A TEHETSÉGGONDOZÁS MEGALAPOZÁSÁNAK ELVEI ÉS DOKUMENTÁCIÓJA

Kiemelkedően tehetségesnek azt a gyermeket tekintjük, aki egy adott területen sokkal többet képes teljesíteni az életkorának megfelelő átlagnál, aki viszonylag kevés segítséggel nagyon gyorsan tud előrehaladni, fejlődni az adott területen.

A tehetség a legkritább esetben tud önmagától utat törni, fejlődni, ehhez az kell, hogy a szülő, a pedagógus, hogy felismerje, megadja a gyorsabb haladáshoz, az intenzívebb fejlődéshez szükséges többletsegítséget.

A tehetség három legfontosabb összetevője: képességek, kreativitás, motiváció.

Érzelmi biztonságban, inger gazdag környezetben a szabad játék és a korai tanulás feltételeit biztosítjuk.

Az érdeklődésüknek megfelelő speciális területeken való elmélyüléshez biztosítjuk a feltételeket. A családdal együttműködve különös gondot fordítunk arra, hogy szocializációjukat segítsük, hiszen a társak, a környezet elismerése elősegítik a tehetség kibontakozását.

VII. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja és a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve határozza meg az óvoda feladatát e területen.

Enyhén értelmi fogyatékos gyermek

Fejlesztésében meghatározó és kívánatos a nem fogyatékos óvodás korúakkal történő együttnevelés. A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítik azok az élmények, tapasztalatok és minták, amelyeket a gyermek a kortárs csoportban megél.

Középsúlyosan értelmi fogyatékos gyermek

A sérülés általában már közvetlenül a szülés után vagy a kora gyermekkorban felismerhető. Óvodába lépéskor jellemző a bizonytalan nagymozgás, ügyetlen manipuláció, előfordulhatnak sztereotip mozgások, szobatisztaság kialakulatlan, beszédértés gyenge, sok esetben a kommunikáció súlyosan akadályozott. Sérült a figyelem, a motiváció, az emlékezet és a kitartás.

Feladataink

- az alapmozgások, manipuláció kialakítása, fejlesztése
- a minimális kontaktus, kooperációs készség, valamint a verbális és nonverbális kommunikáció fejlesztése
- a beszédindítás, beszédmegértés fejlesztése, aktív szókinés bővítése
- az adekvát játékhasználat elsajátíttatása, a kognitív funkciók fejlesztése

A fejlesztésben a kis lépések elvét alkalmazva, kiemelt szerepet kell szánni a rendszerességnek, az utánzásnak, a gesztussal kísért, egyszerű verbális utasításnak, a zenének, a ritmusnak, a sok ismétlésnek.

Beszéd fogyatékos gyermek

_Nyelvfejlődési és beszédzavarok óvodáskorban

A beszéd és nyelvi problémák súlyos zavara mellé társulhatnak részképesség-zavarok (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia veszélyeztetettség) és magatartás problémák, amelyek nehezítik a gyermek beilleszkedését.

Kiemelt feladataink

- az aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása
- az értelmi fejlesztése
- a mozgás és észlelési funkciók fejlesztése
- a vizuomotoros koordinációs készség javítása
- az érzelmi élet fejlesztése
- speciális eszközök és módszerek alkalmazása

Azoknál a beszéd fogyatékos gyermekeknél, akiknél több beszédprobléma együttesen fordul elő, vagy a beszéd fogyatékosághoz a testi, érzékszervi, és a pszichés fejlődés zavara társul, az eredményes a logopédia és a társuló fogyatékoság módszereinek kombinációjával valósul meg.